OŃTÚSTIK-QAZAQSTAN
MEDISINA
AKADEMIASY
«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ

SOUTH KAZAKHSTAN
MEDICAL
ACADEMY
АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жанындағы медицина колледжі

Жалпы білім беретін пәндер кафедрасы

СИЛЛАБУС

Пән коды: ӘЭП 03
Пәні: «Құқық, экономика және кәсіпкерлік қызмет негіздері»
Мамандығы: 09120100 «Емдеу ісі»
Біліктілігі: 4S09120101 «Фельдшер»
Мамандығы: 09110100 «Ортопедиялық стоматология»
Біліктілігі: 4S09110102 «Тіс технигі»
Курс: 1
Семестр: 1
Бақылау түрі: с.сынақ
Барлық сағат/кредит көлемі: 72/3
Студенттің өзіндік жұмысы: 12
Студенттің педагогпен өзіндік жұмысы: 12
Теориялық: 48

Шымкент, 2025 ж.

«Құқық, экономика және кәсіпкерлік қызмет негіздері» пәні бойынша силлабус жұмыс оқу бағдарламасы негізінде құрастырылды.

«Жалпы білім беретін пәндер» кафедрасының мәжілісінде қаралды.
Хаттама №_1_ «_27_» _08_ 2025 ж.
Кафедра меңгерушісі: ______________ А.Т. Сатаев

«Жалпы білім беретін пәндер» Пәндік циклдік комиссия мәжілісінде қаралды.
Хаттама №_1_ «_27_» _08_ 2025 ж.
Төрайымы: ______________ Г.Т. Анапияева

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АК жанындағы
медицина колледжінің Әдістемелік Кеңесінде қаралды және бекітілді.
Хаттама №_1_ «_27_» _08_ 2025 ж.
Төрайымы: ______________ Г.О.Мамбеталиева

Оқытушылар туралы мәліметтер:

№	Аты-жөні	Дәрежесі және лауазымы	Қызметі	Жүргізетін пәні	Эл.мекен-жайы/ телефон номері
1	Сатаев А.Т	Пед.ғылым магистрі	кафедра меңгерушісі	Құқық, экономика және кәсіпкерлік қызмет негіздері	amanaman1976@mail.ru +77017748347
2	Тилепбаева А.К	Пед.ғылым магистрі	оқытушы	Философия және мәдениеттану негіздері	aijamal@mail.ru +77476869695
3	Төрехан Ә.Н	Пед.ғылым магистрі	оқытушы	Құқық, экономика және кәсіпкерлік қызмет негіздері	torehanasemai@mail.ru +77057066100

1.1. Кіріспе

«Құқық, экономика және кәсіпкерлік қызмет негіздері» гуманитарлық пәндер жүйесінде ерекше орын алады, себебі, екі ғылымды–экономикалық және құқықтық білімдерді қамтиды. Пән нарықтық экономиканы қалыптастыру жағдайындағы құқық рөлін зерттейді. Пән болашақ дәрігерлерге әлеуметтік-экономикалық мәселелерге, мінездемелі сұрақтарға бейімделуге көмектесуге арналған, сондай-ақ адамның экономикалық қызметке қатысуға дайындығын көрсету қабілетін, қоғамдық өмірді құқықтық реттеу тетіктері мен құралдарын пайдалану мүмкіндігін сипаттайды.

Білім алушыларға қойылатын талаптар:

- себепсіз сабақтарды жібермеу;
- сырт келбеті жинақы, ұқыпты:
- жоғарғы оқу орнында бекітілген жалпыға міндетті форманы сақтау;
- тәжірибелік сабақтарда белсенділік көрсету;
- сабақтарға дайындықпен келу;
- БӨЖ тапсырмаларын кесте бойынша кезінде тапсырып,қорғай білу;
- сабақтарға кешікпеу;
- сабақ кезінде әдептілік атмосфера сақтау;
- кафедра мүлкін ұқыпты пайдалану;

Себепсіз жіберілген сабақтар өтелмейді. Әртүрлі себептермен (денсаулыққа байланысты,жанұя жағдайы, басқа да себептермен) жіберілген жағдайда, анықтама құжаттарының негізінде деканаттың рұқсатымен өтеледі. Өтем сабаққа берілген рұқсат парағы 30 күн жарамды.

Білім алушы аралық бақылауға себепсіз келмеген жағдайда пәннің емтиханына жіберілмейді. Білім алушы ағымдық, аралық бақылаулардан 50% дан төмен алған жағдайда пәннің емтиханына жіберілмейді.

1.2. Пән мақсаты:

" Құқық, экономика және кәсіпкерлік қызмет негіздері " оқу пәнінің мақсаты – қоғам дамуының экономикалық және құқықтық заңдылықтары мен оның тиімді қызмет етуінің мәселері туралы білім жүйесін қалыптастыру

1.3. Пән міндеттері:

Осы пәнді оқып-үйренудің нәтижесінде білім алушылар келесілерді білуі қажет:

- Экономикалық теория негіздері саласында білімді;
- Экономикалық мәселелерін жеке қалыптастыру мен шешуді білу;
- Іс-жүзінде экономикалық теорияның негізгі ережелерін қолдану дағдысын;

- Экономикалық теорияның болашақтағы даму бағыты мен жинақталған халықаралық тәжірибеде хабардарлықты таныту.
- ҚР экономикалық және құқықтық қатынастар ерекшеліктерін анықтау;
- Экономика және құқық саласындағы нормативтік-құқықтық базаның ерекшеліктерін анықтау.

1.4. Оқытудың соңғы нәтижелері:

1) Құқықтық және экономикалық мәселелер бойынша ғылыми мұрада жинақталған негізгі теориялық көзқарастарды білуін көрсету;

2) Кәсіби саладағы мемлекеттік-құқықтық және экономикалық проблемаларды анықтау үшін зерттеу жүргізу және талқылау үшін нәтижелерді таныстыру;

3) Құқықтық және экономикалық процестердің ерекшеліктерін, олардың қазақстандық қоғамды модернизациялаудағы рөлі тұрғысынан талдау;

4) Негізгі экономикалық және құқықтық білімді медицина саласындағы арнайы терминология арқылы көрсету;

1.5. Пререквизиттер: Мектептік бағдарлама көлеміндегі саяси-тарихи пәндерден алған білім негізі.

1.6. Постреквизиттер: Философия, Саясаттану және мәдениеттану.

1.7. Тақырыптық жоспар:

1.7.1. Теориялық сабақтың тақырыптық жоспары

№	Тақырыбы	Қысқаша мазмұны	Сағат саны
1	Экономика және оның қоғамдағы рөлі	Экономика түсінігі. Экономиканы неге оқуымыз керек. Негізгі экономикалық мәселелер. Нарықтық экономикаға жалпы сипаттама. Нарықтық экономикаға сипаттама. Нарықтық экономикаға өту жағдайы. Қазақстан Республикасындағы ауыспалы кезең сипаттамасы. Өндіріс мүмкіндігінің қисығы.	2
2	Меншік және әлеуметтік-экономика лық құрылыс.	Меншік теориясы. Меншік қатынасының құрылымы. Меншік – құқық қатынасы жүйесі ретінде. Меншіктік классификациясы. Қазақстандағы меншік жүйесінің реформалары.	2
3	Ақша және банктік жүйе.	Акшаның мәні және оның пайда болу тарихы. Ақша түрлері және қызметі. Заманауи акша құралдары. Банктердің түрлері мен қызметтері. Қазакстан Республикасының банк жүйесі. Құнсыздану, мәні, түрлері және құнсыздану себептері. Дифляция. Халықтың жеке топтарына құнсыздану дың әсері.	2
4	Нарық және оның заңдарының қызмет етуі.	Еркін бәсекелестік. Нарықтық шаруашылықтағы бэсекелестіктің рөлі. Бәсекелестік нарықтарының түрі.	2
5	Бәсекелестік және монополия. Бизнес, әлеуметтік-экономика лық мән және кәсіпорын	Айқын бәсекелестік нарығы. Монополиялық нарықтың түсінігі. Монополия түрлері. ҚР монополияға карсы заңнама.Қазакстан бәсекелестік нарық жолында. ҚР-ғы монополияға қарсы заңнамасы. Экономикалық тәуекел түрі. Нарықтың экономикадағы экономикалық тәуекелдердің себептері. Тәуекелдерді басқару.	2
6	Еңбекақы. Табыс, пайда.	Еңбекақы түсінігі- еңбек ресурстарының құны ретінде.Еңбекақы мөлшерін анықтайтын факторлар мен шарттар. Номиналды және накты еңбекақының мәні. Еңбекақының ең төменгі деңгейін қамтамасыз етудегі мемлекеттің рөлі.Нарық шаруашылығындағы еңбекақының жүйесі мен нысандары.**Табыс, пайда** Өндіріс шығындары. Шығындардың түрлері. Пайда экономикалық категория ретінде.	4

		Пайданы қалыптастыру және бөлу.Маркетинг.Нарық экономикасында кірістер.Жер рентасы-жердің құны.	
7	Ұлттык шаруашылық экономиканың өсу қарқыны	Макроэкономиканың мәні. «Жалпы ұлттық өнім» (ЖҰӨ), «жалпы ішкі өнім» (ЖІӨ)- негізгі макроэкономикалық көрсеткіштер. Экономика лық өсу, оның түрлері, оны өлшеу тәсілдері.	2
8	Бүкіл әлемдік экономика және әлемдік нарық	Қазіргі заман экономикасы. Экономиканың жаһандану тенденциясы. Өндірістің интернационалдыру жаңа кезеңі. Заманауи халықаралық сауда және валюталық қатынастар. Валюталық бағам. Капиталдың ауысуы және жұмыс күші. Экономикалық интеграция. Халықаралық валюта-несиелік жүйе. Жаһанды экономикасының тұрақсыздығы. Қазақстанның әлемдік экономикаға ықпалдасуы.Біркелкі Кеден Одағына ену, Ресей, Белоруссия, Қазақстан.Бүкілодақтық сауда ұйымы және Қазақстан. Қазақстанның сауда қатынастары. Инвестициялық ынтымақтастық тың дамуы. Банк жүйесінің дамуы. Халықаралық Алтын қорымен (ХАҚ) қарым-қатынас.	4
	Аралық бақылау №1	1-8 тақырыптар аралығындағы бақылау жұмысы.	
9	Қазақстан Республикасының конституциялық құқық негіздері.	Конституциялық құқық ұғымы. Принциптері мен көздері. Адам және ҚР азаматының құқықтық мәртебесі. ҚР Президентінің құқықтық мәртебесі. ҚР Парламентінің құқықтық жағдайы. ҚР Үкіметінің қызметін ұйымдастырудың негізгі принциптері. ҚР Конституциялық Кеңесі, оның құқықтық жағдайы. ҚР сот билігі. Жергілікті өкілетті және атқарушы билік органдары. ҚР-дағы сайлау жүйесі.	4
10	Қазақстан Республикасының әкімшілік құқық негіздері.	Әкімшілік құқық пәні. Әкімшілік Құқық Жүйесі Әкімшілік Реттеу Әдістері Әкімшілік-Құқықтық Нормалар Қазақстан Республикасының Әкімшілік Құқық Көздері Әкімшілік Құқық Субъектілері	4
11	Қазақстан Республикасының отбасылық және неке құқығының негіздері.	Отбасылық құқық ұғымы және принциптері. Некеге тұру шарттары. Ерлі-зайыптылардың	4

		құқықтары мен міндеттері.Ата-аналар мен балалардың құқықтық қатынас тары.	
12	Қазақстан Республикасының Еңбек құқығы негіздері.	Еңбек құқығы және әлеуметтік қамсыздандыру құқығы ұғымы. Жеке еңбек шартының түрлері мен нысандары. Еңбек шартын жасасу және тоқтату тәртібі. Жұмыс уақыты және демалыс уақыты. Жалақы және оның түрлері. Еңбек даулары,еңбек дауларын қарайтын органдар. ҚР зейнетақымен қамсыздандырудың құқықтық негіздері. Міндетті әлеуметтік сақтандырудың құқықтық негіздері.	4
13	ҚР қылмыстық құқық негіздері. ҚР қылмыстық іс жүргізу және азаматтық іс жүргізу құқығының негіздері.	Қылмыстық құқық ұғымы, принциптері, міндеттері және көздері.Қылмыс ұғымы, түрлері. Қылмыс құрамы. Қылмыс объектісі және субъектісі. ҚР қылмыстық жазалау жүйесі. Жаза ұғымы және мақсаты.	4
14	Қазақстан Республикасының экологиялық құқық негіздері.	Экологиялық құқық ұғымы және пәні, көздері. Меншік құқығы кезінде-туған ресурстар. Экологиялық құқық бұзушылық тар үшін құқықтық жауапкершілік	4
15	Қазақстан Республикасының жер құқығы негіздері. Халықаралық құқық негіздері.	Халықаралық құқықтың қазіргі анықтамасы. Халықаралық жеке құқық. Халықаралық құқық принциптері. Халықаралық құқық субъектілері. Халықаралық құқықтық актілер.	2
	Аралық бақылау№2	10-16 тақырыптар аралығындағы бақылау жұмысы.	
16	Қазақстан Республикасының Құқық қорғау органдарын ұйымдастыру және қызметінің негіздері.	ҚР Құқық қорғау органдары жүйесінің жалпы сипаттамасы және анықтамасы. ҚР Прокуратурасының құқықтық мәртебесі, прокуратура қызметкерлерінің өкілеттігі, құқықтық мәртебесі. ҚР Ұлттық қауіпсіздік комитетінің құқықтық мәртебесі, өкілеттілігі. ҚР Ішкі істер органдарының құқықтық мәртебесі. ҚР сот жүйесі. ҚР Әділет министрлігі. Адвокатура институты. Нотариат институты.	2
	Барлығы		48

1.7.2. Студенттің педагогпен өзіндік жұмысының тақырыптық жоспары

№	Тақырып атауы	Мазмұны	Сағат саны
1	Қазақстан Республикасы экономикасының бәсекеге қабілеттілілігін арттыру.	Еркін бәсекелестік. Нарықтық шаруашылықтағы бәсекелестіктің рөлі. Бәсекелестік нарықтарының түрі. Айқын бәсекелестік нарығы.	1
2	Қазақстандағы шағын және орта бизнестің дамуы.	Кәсіпкерлік: түсінігі, негізгі сипаттары және даму шарттары. Кәсіпкерліктің түрлері. ҚР территориясындағы кәсіпкерліктің ұйымдық- құқықтық нысандары.Кәсіпкерліктің ұйымдастыру-экономикалық нысандары.	1
3	Қазақстандағы еңбек нарығы	Еңбек нарығы — бұл жұмыс күшінің сатып алынатын және сатылатын орны, яғни жұмыс берушілер мен жұмыс іздеушілер арасындағы қатынастар жүйесі. Мұнда жалақы, жұмыс жағдайы, мамандыққа сұраныс пен ұсыныс анықталады. Қазақстанда еңбек нарығы соңғы жылдары елеулі өзгерістерге ұшырап келеді. Цифрландыру, жаһандану, демографиялық өзгерістер мен көші-қон процестері еңбек саласына тікелей әсер етуде.	1
4	Қазақстан экономикасының жеделдетілген технологиялық жанғыруы	Қазіргі заман экономикасы. Экономиканың жаһандану тенденциясы. Өндірістің интернационалдыру жаңа кезеңі. Заманауи халықаралық сауда және валюталық қатынастар. Валюталық бағам. Капиталдың ауысуы және жұмыс күші. Экономикалық интеграция. Халықаралық валюта-несиелік жүйе. Жаһанды экономикасының тұрақсыздығы. Қазақстанның әлемдік экономикаға ықпалдасуы.Біркелкі Кеден Одағына ену, Ресей, Белоруссия, Қазақстан.Бүкілодақтық сауда ұйымы және Қазақстан. Қазақстанның сауда қатынастары. Инвестициялық ынтымақтастықтың дамуы. Банк жүйесінің дамуы. Халықаралық Алтын қорымен (ХАҚ) қарым-қатынас.	1

5	Қытайдың экономикалық дамуының ерекшеліктері	Қытай Халық Республикасы — соңғы онжылдықтарда қарқынды экономикалық дамуымен әлем назарын аудартқан ел. 1978 жылдан бастап жүргізілген экономикалық реформалар Қытайды әлемдегі ең ірі экономикалардың біріне айналдырды. Қытай экономикасы "социалистік нарықтық экономика" үлгісіне негізделген. Мұнда мемлекет маңызды стратегиялық шешімдер қабылдап, макроэкономикалық реттеуді жүзеге асырады, ал шағын және орта бизнеске нарықтық еркіндік беріледі.	1
6	«Құқық негіздері» жүйесі және медицина ғылымдары.	Құқық негіздері – қоғамдағы құқықтық нормалар мен заңдар жүйесі, олардың құрылымы, қызмет етуі және қолдану ережелері туралы ғылым. Бұл сала адамның құқықтары мен бостандықтарын қорғауды, әлеуметтік әділеттілік пен заңдылықты қамтамасыз етуді көздейді. Медицина саласы адам өмірі мен денсаулығына тікелей қатысты болғандықтан, құқықтық реттеу міндетті түрде қажет.	1
7	Қоғамдағы сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениеттің қалыптасуы.	Сыбайлас -жемқорлыққа қарсы күрес туралы ҚР Заңы. Негізгі ұғымдары. Сыбайлас жемқорлықпен байланысты құқықбұзушы субъектілер. Сыбайлас – жемқорлыққа қарсы күрес туралы ҚР Заңын қолданатын сала аясы «ҚР мемлекеттік қызметкерлерінің ар – намыс кодексі» сақталуы. Әкімшілік сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасағаны үшін әкімшілік жауаптылық (30 АЕК)	1
8	ҚР салық жүйесі.	Салық жүйесі – мемлекеттің заңнамасына сәйкес салықтарды белгілеу, жинау, бақылау және басқару тәртібі. Бұл жүйе мемлекеттің экономикалық саясатының маңызды құралы болып табылады және бюджет кірістерінің негізгі көзі саналады.	1
9	ҚР «Еңбек туралы» Заңдар кодексіне сәйкес еңбек шартын жасау және тоқтату тәртібі.	Еңбек құқығы – қызметкерлер мен жұмыс берушілер арасындағы еңбек қатынастарын реттейтін құқық саласы.	1

10	ҚР «Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы» Заңы	"Қазақстан Республикасының Халық денсаулығы және денсаулық сақтау жүйесі туралы" Кодексі (Жаңа редакция – 2020 жылғы 7 шілдеде қабылданды, 2021 жылғы 1 қаңтардан бастап күшіне енді) Бұл Кодекстің негізгі мақсаты — халық денсаулығын сақтау, медициналық көмекті ұйымдастыру, медициналық қызметкерлердің мәртебесі мен міндеттерін айқындау және денсаулық сақтау саласындағы құқықтық негіздерді белгілеу.	1
11	Қазақстан Республикасының экологиялық құқық негіздері.	Экологиялық құқық – бұл адамның өмірі мен денсаулығы үшін қолайлы қоршаған ортаны сақтау және қалпына келтіру, табиғи ресурстарды ұтымды пайдалану және қоршау ортаны қорғау саласындағы құқықтық нормалар мен қағидалардың жиынтығы.	1
12	Қазақстан Республикасының Азаматтық құқық негіздері.	Азаматтық құқығы ұғымы. Азаматтық құқықтық қатынастың ұғымы мен түрлері. ҚР азаматтық құқығы қайнар көздері. Азаматтар азаматтық құқықтың субъектісі ретінде. Азаматтардың құқықтық қабілеттілігі. Азаматтардың әрекет қабілеттілігінің түсінігі және түрлері. Занды тұлғалар азаматтық құқықтың субъектісі ретінде, олардың түрлері. Мемлекет азаматтық құқықтық қатынастардың қатысушысы ретінде.	1
	Барлығы		12

1.7.3. Студенттің өзіндік жұмысының тақырыптық жоспары

№ р/с	Тақырып/тақырыпшалар	Тапсырма/ жүргізу түрі	Бақылау түрі	Бақылау кестесі	Сағат саны
1	Қазақстан Республикасы экономикасының бәсекеге қабілеттілілігін арттыру.	Шағын топпен жұмыс	Ауызша - жазбаша		1
2	Қазақстандағы шағын және орта бизнестің дамуы.	Кейс- әдісі	Ауызша - жазбаша		1

3	Қазақстандағы еңбек нарығы.	Сұрақ-жауап	Ауызша - жазбаша		1
4	Қазақстанның индустриалды-инновациялық дамуы – жасыл ел экономикасына көшуі.	Тренинг	Ауызша - жазбаша		1
5	Қазақстан экономикасының жеделдетілген технологиялық жаңғыруы.	Пікірталас	Ауызша - жазбаша		1
6	Меншік және әлеуметтік-экономикалық құрылыс.	Дөңгелек үстел	Ауызша - жазбаша		1
7	Бәсекелестік және монополия.	Шағын топпен жұмыс	Ауызша - жазбаша		1
8	Қазақстан Республикасының конституциялық құқық негіздері.	Кейс- әдісі	Ауызша - жазбаша		1
9	Қазақстан Республикасының әкімшілік құқық негіздері.	Сұрақ-жауап	Ауызша - жазбаша		1
10	Қазақстан Республикасының отбасылық және неке құқығының негіздері.	Тренинг	Ауызша - жазбаша		1
11	Қазақстан Республикасының Еңбек құқығы негіздері.	Пікірталас	Ауызша - жазбаша		1
12	Қазақстан Республикасының экологиялық құқық негіздері.	Дөңгелек үстел	Ауызша - жазбаша		1
	Барлығы				12

1.8. Оқыту әдістері: (шағын топша, дискуссия, презентация, кейс-стади, жобалау)

Теориялық сабақтар: ауызша сұрау, әңгімелеу, пікірталас, презентация, шағын топпен жұмыс, жазбаша жұмыс;

1.9. Білімгерлердің білімін және дағдыларын бағалау әдістері: тестілеу, ауызша сұрау, жағдаяттық есептер, бағаланатын сұхбат.

1. Сабақта білімді бақылаудың бірнеше формалары қолданылады. Журналға орташа баға қойылады.
2. Бақылау түрлерінің бірі бойынша (ағымдағы бақылау, №1 және/немесе №2 аралық бақылау) өту балын (50%) жинамаған білім алушылардың пән бойынша емтиханға жіберілмейді
3. Қорытынды рейтинг пән бойынша емтиханға жіберу 50 балдан (60%) кем болмауы тиіс, ол ағымдағы бақылаудың орташа бағасы (40%) + аралық бақылаудың орташа бағасы (20%) негізінде автоматы түрде есептеледі.
4. Аралық бақылау: тестілеу, ауызша, жазбаша түрде бақылау жұмысы 6 және 11 аптасында өткізіледі.

Теориялық сабақты бағалау тәртібі:

Әріптік жүйемен бағалау	Баллдың сандық эквиваленті	Пайыздық өлшем	Дәстүрлі жүйемен бағалау
A	4,00	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,00	80-84	
B-	2,67	75-79	
C+	2,33	70-74	
C	2,00	65-69	Қанағаттанарлық
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D	1,00	50-54	
F	0,00	0-49	Қанағаттанарлықсыз

1.10 Пәннің оқыту нәтижелерін бағалау критерийлері

ОН №	Оқыту нәтижелерінің атауы	Қанағаттанарлықсыз	Қанағаттанарлық	Жақсы	Өте жақсы
БҚ1.1	Өзін-өзі дамыту: оқуды ұзақ мерзімді жоспарлау, кәсіби өсу дағдыларын меңгерген.	Сабаққа дайындалмаған, ізденбегені үшін қойылады.	Сабақтың тақырыбын, мақсатын, мазмұнын білгені үшін қойылады.	Оқытылатын пәннің заңдылықтары мен негізгі фактілерін, даталарының хронологиялық реттілігін сипаттап бергені үшін қойылады.	Білім алушы оқытылатын пәннің заңдылықтары мен негізгі тарихи фактілерін өздігінен ізденіп, даталарының хронологиялық реттілігін ұғынып, ізденген білімі үшін қойылады.
БҚ1.2	Сыни ойлау және шешім қабылдау: мәселелерді және	Алынған білімді қолданбағаны үшін	Оқу пәні бойынша аудитория алдында айта	Оқу пәні бойынша аудитория алдында айта білу	Оқу пәні бойынша аудитория алдында айта білу

	ықтимал шешу жолдарын анықтайды, гипотезаны тексереді және оқиғалардың ықтималдығын бағалайды, қортынды жасайды және негізделген шешімдерді қабылдайды.		білгені үшін бағаланады	дағдыларын көрсеткені және оқиғалардың ықтималдығын сипаттағаны үшін қойылады	дағдыларын көрсеткені және оқиғалардың ықтималдығын бағалап қорытынды жасағаны үшін қойылады
БҚ 2.1 БҚ 3.1	Қоғамдық өмір: қоғамдық өмірге белсенді қатысады. Коммуникативтік дағдылар: жағдайды ескере отырып, әртүрлі адамдармен тиімді қарым-қатынасты көрсетеді. Топпен жұмыс істеу дағдысын қолданғаны, алған білім негізінде	Топпен жұмыс істеу дағдысын қолданады,алайда алған білімін тиімді көрсете алмағаны үшін қойылады.	Топпен жұмыс істеу дағдысын қолданғаны, алған білім негізінде оқу экспериментін жүргізгені үшін қойылады. Іздеу және өңдеу барысында алынған ақпаратты басқа пайдаланушыларға жеткізе алады.	Топпен қарым-қатынас және өзара әрекеттесуді қамтамасыз еткені үшін, ана тілі мен басқада тілдік білімі үшін қойылады. Өзін-өзі үздіксіз дамытуға және дамуға қабілетті болғаны үшін, ақпараттарды талдап және қорытындылай білгені	Аудиториямен қарым-қатынас және өзара әрекеттесуді қамтамасыз ететін ана тілі мен басқада тілдік білімін көрсеткені үшін қойылады. Өзін-өзі үздіксіз дамытуға және дамуға қабілетті болғаны үшін, ақпараттарды талдап және қорытындылап, алынған ақпаратты басқа

	оқу эксперимен тін жүргізгені үшін қойылады.			үшін қойылады.	пайдаланушыл арға жеткізе алғаны үшін қойылады.

Аралық бақылауды бағалау критерийлері

Бақылау түрі	**Бағалау**	**Бағалау критерийлері**
Жазбаша, ауызша	**Өте жақсы** А (4,0; 95-100%); А- (3,67; 90-94%) бағаларына сәйкес келеді	Егер білім алушы жауап беру кезінде ешқандай қателіктерді жібермеген жағдайда қойылады. Оқылатын пән бойынша теорияларға, тұжырымдамаларға және бағыттарға сүйенеді және оларға сыни бағасын береді, басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолданады.
	Жақсы В+ (3,33; 85-89%); В (3,0; 80-84%) В- (2,67; 75-79%) бағаларына сәйкес келеді	Егер білім алушы жауап беру кезінде өрескел қателіктер жібермесе, принипиальды емес немесе студенттердің өздері түзеген принципиальды қателер жіберсе, оқытушының көмегімен бағдарламалық материалды жүйелей алған жағдайда қойылады.
	Қанағаттанарлық С+ (2,33; 70-74%) С (2,0; 65-69%) С- (1,67; 60-64%) D+ (1,0; 50-54%) бағаларына сәйкес келеді	Егер білім алушы жауап беру кезінде нақты емес және принципиальды қателер жібергенде, оқытушы көрсеткен оқу әдебиеттермен шектелсе, материалды жүйелеуде үлкен қиындықтарға кездескен жағдайда қойылады.
	Қанағаттанарлықсыз F (0; 0-49%) бағаларына сәйкес келеді	Егер білім алушы жауап беру кезінде принципиальды қателіктер жіберсе, сабақ тақырыбы бойынша негізгі әдебиеттермен жұмыс жасамаса, пәннің ғылыми терминологиясын қолдана алмаса, өрескел стилистикалық және логикалық қателіктермен жауап берген жағдайда қойылады.

Сынамалы сынақты жазбаша, ауызша, түрінде бағалау критерийлері

Бақылау типі	Баға	Бағалау критерийлері
Жазбаша, ауызша	Өте жақсы А (4,0; 95-100%); А-(3,67; 90-94%)	Егер білім алушы жауап беру кезінде ешқандай қателіктерді жібермеген жағдайда қойылады. Оқылатын пән бойынша теорияларға, тұжырымдамаларға және бағыттарға сүйенеді және оларға сыни бағасын береді, басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолданады.
	Жақсы В+ (3,33; 85-89%); В (3,0; 80-84%) В- (2,67; 75-79%)	Егер білім алушы жауап беру кезінде ешқандай қателіктерді жібермеген жағдайда қойылады. Оқылатын пән бойынша теорияларға, тұжырымдамаларға және бағыттарға сүйенеді және оларға сыни бағасын береді, басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолданады.
	Қанағаттанарлық С+ (2,33; 70-74%) С (2,0; 65-69%) С- (1,67; 60-64%) D+ (1,0; 50-54%)	Егер білім алушы жауап беру кезінде нақты емес және принципиальды қателер жібергенде, оқытушы көрсеткен оқу әдебиеттермен шектелсе, материалды жүйелеуде үлкен қиындықтарға кездескен жағдайда қойылады.
	Қанағаттанарлықсыз F (0; 0-49%)	Егер білім алушы жауап беру кезінде принципиальды қателіктер жіберсе, сабақ тақырыбы бойынша негізгі әдебиеттермен жұмыс жасамаса, пәннің ғылыми терминологиясын қолдана алмаса, өрескел стилистикалық және логикалық қателіктермен жауап берген жағдайда қойылады.

1.10. Материалдық-техникалық жабдықтау

1. Интерактивті тақта
2. Мультимедиялық проектор
3. Дербес компьютер, ноутбук, смартфон
4. Бейнефильмдер, аудиожазбалар, презентациялар

1.10.1 Негізгі әдебиетттер

1. Экономикалық және құқықтық білім негіздері : оқу құралы / Б. С. Битенова, Л. К. Магзумова, А. А. Ахатова. - Қарағанды : АҚНҰР, 2019. - 310 бет.

2. Экономика здравоохранения: учебник / под ред. А. В. Решетникова. - 2-е изд., перераб. и доп. ; Мин-во образования и науки РФ. Рек. ГБОУ ВПО "Первый Мос. гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2015. - 192 с

3. Общественное здоровье и здравоохранение, экономика здравоохранения. В 2 т. Т. 1 : учебник /. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 688 ил.

4. Таскымбаева, С. М. Основы экономической теории: учеб. пособие / С. М. Таскымбаева, Ф. М. Каратаева. - Караганда : АҚНҰР, 2017. - 200 с.

5. Основы маркетинга: учеб. для мед. училищ и колледжей / под ред. И. В. Липсица, М. Н. Дымшица ; М-во обр. и науки РФ. - ; Рек. ФГБОУ ВПО " Гос. ун-т управления". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 208 с. : ил.
6. Айдарханов, М. Х. Основы экономической теории: учебник / М. Х. Айдарханов. - 3-е изд., перераб. и доп. - Астана : Фолиант, 2012. - 432 с.
7. Тасқынбаева, С. М. Экономикалық теория негіздері : оқу құралы / С. М. Тасқынбаева ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; Мед. білімі мен ғыл. инновациялық технологиялар респ. орталығы; ОҚМФА. - ; Басп. ОҚМФА Әдістемелік кеңесі ұсынды. - Шымкент : "Ернияз" жарнама өндірістік фирмасы, 2011. - 136 бет. с.
8. Әубәкіров, Я. Ә. Экономикалық теория негіздері: оқулық / Я. Ә. Әубәкіров. - Алматы : Эверо, 2011. - 504 бет. с.
9. Жанысбеков М. А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері : оқу-әдістемелік құралы / М. А. Жанысбеков, Н.А. Абдурахманов, Ә.С. Еркінбекова. - 2-ші бас. - Қарағанды : АҚНҰР, 2023. - 192 б.

1.10.2 Қосымша әдебиеттер

1. Рахыпбеков, Т. К. Денсаулық сақтау саласындағы экономикалық талдау әдістері: оқу құралы / Т. К. Рахыпбеков. - Алматы : АҚНҰР, 2016. - 340 бет
2. Джакупова, Д. Е. Денсаулық сақтау экономикасы = Экономика здравоохранения : оқу-әдістемелік құрал / Д. Е. Джакупова. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2018. - 192 б.
3. Мэнкью Грегори, Н. Экономикс : оќулыќ / Н. Мэнкью Грегори, П. Тейлор Марк ; қаз. тіл. ауд. Л. Ә. Бимендиева [және т. б.]. - 4 - Халықаралық басылым. - Алматы : Ұлттық аударма биросы, 2018. - 848 б.
4. Экономикалық және құқықтық білім негіздері : оқу құралы / Б. С. Битенова, Л. К. Магзумова, А. А. Ахатова. - Қарағанды : АҚНҰР, 2019. - 310 бет
5. Мэнкью Грегори, Н. Экономикс: оќулыќ / Н. Мэнкью Грегори, П. Тейлор Марк ; қаз. тіл. ауд. Л. Ә. Бимендиева [және т. б.]. - 4 - Халықаралық басылым. - Астана : Ұлттық аударма биросы, 2018. - 848 б. с. : (Рухани жаңғыру).

1.10.3 Интернет-ресурстар

1.Экономическая теория [Электронный ресурс] : учебник / под ред. И. Л. Николаева. - 2-е изд., перераб. и доп. - Электрон. текстовые дан. (5,33 Мб). - М. : ЮНИТИ-ДАНА, 2011. - 527 с. эл. опт. диск (CD-ROM).
2. Медик, В. А. Общественное здоровье и здравоохранение [Электронный ресурс] : учебник / В. А. Медик, В. К. Юрьев. - Электрон. текстовые дан. (47,6 Мб). - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 608 с
3. Медициналық қызметтің экономикалық мәні және ерекшеліктері. Оспанов Р. , 2018 https://aknurpress.kz/reader/web/2050
4. Денсаулық сақтаудағы экономика және маркетинг. Төлебаев Ж.С., Сыздықова К.Ш., Маукенова А.А. , 2019 https://aknurpress.kz/reader/web/1368
5. Денсаулық сақтау экономикасы – Оқу құралы/Б.Т.Касымова, Қ.М. Сисенгалиева, Л.К. Магзумова. – Алматы; Эверо, 2020. – 260 бет. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/849/